

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

**Економіка та менеджмент:
перспективи розвитку**

**Экономика и менеджмент:
перспективы развития**

**Economics and management:
development perspectives**

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 20 листопада 2014 року)

Суми
Сумський державний університет
2014

ВПЛИВ МУЗИКИ НА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРУДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Щербаченко В.О., аспірант

Сумський державний університет (Україна)

Одним із важливих завдань нині залишається пошук інноваційних, дієвих підходів до управління виробничим процесом та інтелектуальним капіталом промислового підприємства. Основу інтелектуального капіталу будь-якого підприємства становлять працівники. Керівники підприємства повинні бути зацікавлені у добробуті та здоров'ї свого персоналу, аби останні продуктивно та ефективно працювали на благо свого підприємства. Для цього використовуються різні соціальні заходи та методи мотивації праці. Одним із дієвих інструментів впливу на працівників з метою покращення їх настрою, а, як наслідок, і роботи, є музика. Взаємозв'язок музики і економічної (насамперед трудової) діяльності настільки очевидний, що багато сучасних дослідників вважають, що музика зародилася саме в цій галузі людського буття [3]. Розглянемо появу і розвиток музики, починаючи з давніх часів. Л. Винничук пише, що «спів зародилося не в сфері культової обрядовості, а в сфері повсякденної праці хлібороба, скотаря, ремісника. Пісня вторила ритмічним рухам працюючої людини і сама керувала цим ритмом» [1].

Зміст трудової функції музики визначається двома взаємопов'язаними складовими: суб'єктом і об'єктом трудової діяльності. Процес створення продукту праці вимагає певної послідовності дій і ритму, тобто технології. Кожна технологія має свій темп і ритм. Невипадково саме в Стародавній Греції існували пісні ткачів, пекарів, водоносів, веслярів та інших представників професій стародавнього світу. Проте ж траплялося, що пісні, пов'язані з різними видами діяльності, могли називатися однаково. Одне з можливих пояснень цього явища пов'язано з тим, що ці пісні мали схожий ритм і нагадували одна іншу. Таким чином, одна з складових трудової функції музики полягає в заданні темпу і ритму, що відбивають специфіку технології виготовлення продукту [3].

Функціональна музика – музика, що сприяє протіканню тієї чи іншої психологічної діяльності (на виробництві, у місцях продажів, торгових приміщеннях, транспорті тощо). За допомогою функціональної музики вирішуються завдання підвищення продуктивності праці, лояльності покупців і створення спеціалізованої, спонукає до покупки, атмосфери в торговельних приміщеннях.

Функціональна музика є інструментом управління настроєм потенційного покупця. Акцентування уваги відвідувачів на товарах та

брендах, представлених в торговому приміщенні (магазині, супермаркеті, бутику, кафе, ресторані, підприємстві послуг), за допомогою характерних елементів звукової програми, виводить функціональну музику, як частина звукової атмосфери торговельного приміщення в ранг маркетингового інструменту. Відповідність функціональної музики загальній атмосфері торговельного приміщення й органічне використання рекламних повідомлень у складі звукової програми є й сильним мотивуючим фактором, що спонукає до покупки.

Вперше функціональну музику стали застосовувати в ліфтах нью-йоркських хмарочосів для того, щоб люди при довгому підйомі почували себе більш комфортно [5].

Метою використання функціональної музики в сучасній виробництві є підвищення якості виконуваних робіт.

Основні завдання функціональної музики: підвищення фізичної працездатності; поліпшення функцій сприйняття, уваги, пам'яті, сенсомоторних реакцій; підвищення рівня неспання, подолання сонливості; поліпшення настрою, створення позитивних емоцій; зниження тривожності, відволікання від неприємних думок; позбавлення від нудьги або пересичення якою-небудь діяльністю [4].

Існує ряд теорій, що пояснюють великий вплив музики на підвищення ефективності трудової діяльності. Автори деяких з них звертаються до фізіологічних функцій, говорять про стимулюючий вплив на увагу, підкреслюють ефект музичного ритму, сприяючого більш економного витрачання фізичної енергії. Сприйняття виробничої музики, як і музики взагалі, приносить людині задоволення, викликає позитивні емоції, підйом настрою, знижує нудьгу при виконанні одноманітної роботи. Звичайно, це тільки та музика, яка подобається робітникам. Цех – не концертний зал, тут своя специфіка сприйняття музики. У Франції широке поширення отримала теза, згідно з якою функціональна виробнича музика «повинна бути чуною, але не слухатися». Це теза видається вірною, якщо розуміти її як вимогу легкості сприйняття музики, без активної концентрації уваги робітника на трансльованому музичному творі [2].

1. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. Пер. с польск. – М.: Высш. шк., 1988 – 496 с.

2. Лоос В.Г. Промышленная психология. – К.: Техника, 1980. – 185 с.

3. Крымова Л.М. Функции музыки по отношению к экономической сфере / Л.М. Крымова // Вестник ТГПУ, 2007. Выпуск 9 (72). Серия: Гуманитарные науки (Экономика, Право). – С. 39-41.

4. Сорока Н.В. Функциональная музыка как компонент медиасферы / Н.В. Сорока // Сайт СибАК [Электронный ресурс] . – Режим доступа: <http://sibac.info/index.php/2009-07-01-10-21-16/1196-2012-02-10-08-59-26>.

5. Функціональна музика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://znaimo.com.ua/>